

RAPORT VJETOR I KONSULTIMIT PUBLIK PËR VITIN 2024, PËR MINISTRINË E ARSIMIT DHE SPORTIT

1. Përmbledhja ekzekutive

Gjatë vitit 2024, Ministria e Arsimit dhe Sportit ka miratuar dy akte që kanë pasur detyrimin e konsultimit publik, si më poshtë:

1. Ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”.
2. Vendimi nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar””.

Gjithashtu, gjatë vitit 2024, MAS ka publikuar për konsultim publik projektligjin “Për një shtesë dhe disa ndryshime në ligjin nr. 60/2023 “Për trajtimin e veçantë të studentëve që ndjekin programin e integruar të studimit të ciklit të dytë “Mjekësi e Përgjithshme””, konsultimi për të cilin ishte i hapur në datat 30.4.2024-29.5.2024, nga ku nuk pati sugjerime. MAS dhe Kuvendi i RSH kanë qenë të ngarkuar me propozimin e ndryshimeve në ligjin 60/2023 bazuar në vendimin nr. 1 date 25.1.2024 të Gjykatës Kushtetuese. Duke qenë se krahas MAS, i ngarkuar me propozimin e ndryshimeve ka qenë edhe Kuvendi i RSH, ky projektligj është propozuar nga deputetët dhe është miratuar me propozimin e tyre ligji nr. 102/2024 “Për një shtesë dhe disa ndryshime në ligjin nr. 60/2023, “Për trajtimin e veçantë të studentëve që ndjekin programin e integruar të studimit të ciklit të dytë “Mjekësi e Përgjithshme” në institucionet publike të arsimit të lartë”.

Nga analiza e kryer pas përfundimit të konsultimeve, rezulton që ka pasur disa sugjerime të përcjella nga publiku për të dy projekt aktet. Kemi marrë komente/sugjerime nga disa palë të interesuara, kryesisht nëpërmjet Regjistrisë Elektronike të Njoftimeve dhe Konsultimeve Publike, takimeve të grupit të punës dhe komenteve/sugjerimeve të ardhura me postë. Një pjesë e këtyre komenteve/sugjerimeve janë përfshirë në procesin e vendimmarrjes, duke u integruar në tërësi, në përmbajtjen e projekt akteve. Ndërkohë nga monitorimi i regjistrisë elektronike të konsultimit publik, rezulton se ka pasur disa komente, përpos komenteve të shumta të grumbulluara në takimet e zgjeruara konsultative, ku pjesëmarrja e aktorëve të interesit ka qenë maksimale. Nxitja e publikut për të rritur pjesëmarrjen në proceset e

konsultimit publik mbetet një nga sfidat kryesore të gjithë administratës publike në drejtim të konsolidimit të konsultimit publik, si një hallkë thelbësore në zinxhirin e procesit të hartimit të legjislacionit.

Pra, gjatë vitit 2024, Ministria e Arsimit dhe Sportit ka realizuar 100% planin e saj të konsultimit publik të akteve të miratuara, objekt i ligjit nr. 146/2014 për “Njoftimin dhe Konsultimin Publik”.

Ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, i është nënshtruar një procesi kompleks dhe të zgjeruar konsultimi publik, të realizuar me Konferencën e Rektorëve dhe Akademisë e Shkencave, si dhe Këshillin e Arsimit të Lartë dhe Kërkimit Shkencor si grupe interesi të fushës, në takime të drejtpërdrejta si dhe nga dy qytetarë nëpërmjet platformës on line të njoftimit dhe konsultimit publik.

Vendimi nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar”, i është nënshtruar një procesi kompleks dhe të zgjeruar konsultimi publik me rreth 19 aktorë dhe grupet e interesit të fushës nëpërmjet REKNJP, në takime të drejtpërdrejta dhe një mase të gjerë qytetarësh nëpërmjet platformës on line të njoftimit dhe konsultimit publik gjatë vitit 2024.

Për aktet e sipërcituara është publikuar raporti final për projekt aktin e konsultuar dhe miratuar i cili është përgatitur, duke vlerësuar dhe synuar përfshirjen në mënyrë shteruese të kontributit, përmes komenteve dhe rekomandimeve të grupeve të interesit, qytetarëve, të aktorëve të jashtëm jo-qeveritarë, anëtarëve të organeve këshillimore. Gjithashtu, publikimi i raportit final në RENJK, përpara miratimit të aktit në Këshillin e Ministrave, ka si qëllim rritjen e transparencës, nxitjen e publikut për të dhënë mendime, sugjerime e rekomandimeve në mënyrë të vazhdueshme mbi çdo projekt akt apo edhe krijimin e mundësisë efektive dhe efikase për të parë rezultatin e punës së tyre dhe për të reaguar sërish në rast mendimi ndryshe.

Procesi i konsultimit publik, krahasuar me vitin e mëparshëm është përmirësuar, lidhur me diversifikimin e mjeteve të përdorura për konsultim, rritjen e aksesit të qytetarëve në konsultim dhe në shkallën e reagimeve të mbledhura. Qytetarët mbeten indiferentë ndaj përcjelljes së komenteve. Kryesisht, sugjerime përcjellin institucionet e interesuara.

Përforcimi i kulturës pjesëmarrëse dhe nxitja e publikut për të rritur përfshirjen në proceset e politik bërjes publik mbetet një nga sfidat kryesore në drejtim të konsolidimit të konsultimit publik.

2. Analiza e konsultimeve të kryera

2.1. Numri i përgjithshëm i akteve për të cilat janë kryer konsultimet publike

2.1.1. Cili ishte numri i përgjithshëm i akteve të miratuara në një vit të caktuar?

Për vitin 2024, me propozimin e MAS janë miratuar 41 akte, nga të cilat 7 ligje dhe 34 vendime të Këshillit të Ministrave.

2.1.2. Sa akte janë konsultuar dhe sa jo?

Nga aktet e miratuara gjatë vitit 2024, janë konsultuar me publikun dy projekt akte, konkretisht:

1. Ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”.
2. Vendimi nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar””.

Nuk janë konsultuar 39 akte, konkretisht 5 ligje dhe 34 VKM, për të cilat janë përdorur kriteret/përfjashtimet nga konsultimet publike, në zbatim të nenit 4(b) të ligjit nr.146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”.

2.1.3. Sa ligje me raporte VNR-je janë konsultuar?

Nga aktet e miratuara gjatë vitit 2024 që kanë pasur detyrimin e konsultimit publik të dy aktet janë shoqëruar me raport VNR.

2.1.4. Për sa akte në a) Programin Analitik, b) PKIE, c) dokumente strategjike të sektorit, janë përdorur kriteret/përfjashtimet nga konsultimet publike? Cilat janë arsyet kryesore për të mos u konsultuar (nëse ka të tilla)?

Për aktet e programit analitik të vitit 2024 janë përdorur kriteret/përfjashtimet nga konsultimet publike, në zbatim të nenit 4(b) të ligjit nr.146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”, që lidhet me marrëdhëniet ndërkombëtare dhe marrëveshjet ndërkombëtare dy dhe shumëpalëshe, për ligjet si vijon:

1. Ligji nr. 19/2024 “Për ratifikimin e marrëveshjes në lidhje me programin e shkëmbimit të studimeve universitare në Evropën Qendrore “CEEPUS IV””.
2. Ligji nr. 23/2024 “Për ratifikimin e marrëveshjes së bashkëpunimit, ndërmjet këshillit të ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës së Kosovës në fushën e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor”.
3. Ligji nr. 24/2024 “Për ratifikimin e marrëveshjes “Për njohjen e kualifikimeve profesionale të infermierëve, veterinerëve, farmacistëve dhe mamive në kontekstin e Marrëveshjes së Tregtisë së Lirë të Evropës Qendrore””.
4. Ligji nr. 39/2024 “Për ratifikimin e marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Kolegjit të Evropës “Për hapjen e degës së Kolegjit të Evropës në Tiranë”.

5. Ligji nr. 49/2024 “Për ratifikimin e Memorandumit të Mirëkuptimit ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë (Këshilli i Ministrave) dhe Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës, për programin e shkëmbimit akademik “Fulbright””.

Për sa i përket PKIE dhe dokumenteve strategjike të sektorit, është konsultuar nga projekt aktet e miratuara, që kanë pasur detyrim konsultimin publik, një projekt akt i planifikuar në PKIE, konkretisht ligji nr.109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë” dhe nuk janë konsultuar ato projekt akte që nuk e kanë një detyrim të tillë sipas ligjit. Në këtë kuadër nuk janë përdorur kriteret/përfjashtimet nga konsultimet publike për projekt aktet e miratuara, të cilat janë parashikuar në këto dokumente.

2.1.5. Cila ishte struktura e akteve të konsultuara (sa projektligje, VKM, udhëzime, etj.)?

2 projektaktet e konsultuara janë projektligje.

2.1.6. A është përmirësuar situata në krahasim me vitin e kaluar (cilësoni)?

Në procesin e konsultimit janë përfshirë një numër i gjerë aktorësh, në disa platforma, si RENJKP, takime konsultative, e-mail dhe sugjerimet e tyre janë reflektuar si në raportin individual të konsultimit ashtu edhe në relacionet përkatëse të këtyre akteve që i propozohen për miratim, Këshillit të Ministrave, duke pasqyruar nëse janë pranuar ose jo. Në krahasim me vitin 2023, projekt aktet janë publikuar në sistemin e informacionit të qeverisë (RENJKP) si dhe janë realizuar takime duke dhënë informacion të mjaftueshëm lidhur me konsultimin e gjerë me grupet e interesit si dhe janë ruajtur prova të mjaftueshme për reagimet e tyre nëpërmjet raporteve individuale. Në draftet e projekt akteve pasqyrohet një shkallë e reflektimit të reagimit të palëve të interesuara. Janë organizuar takime konsultative me disa grupe interesi dhe me institucione që preken nga ndryshimet e propozuara.

2.2. Metodatat e konsultimit

2.2.1. Cilat ishin metodatat më të përdorura të konsultimit? (Jepni numrin e konsultimeve të kryera për secilën metodë - regjistri elektronik, posta elektronike, faqe interneti, takime publike, komitete këshillimore, etj.)

Për të zhvilluar konsultimet publike u përdoren këto metoda:

- Publikimi i draftit të projektligjit në RENJKP;
- Njoftimi dhe konsultimi me anë të takimeve konsultative dhe zhvillimi i takimeve publike;
- Shkresa zyrtare dhe posta elektronike.

Për projekt aktet kemi marrë komente nëpërmjet RENJKP, takimeve të realizuara dhe kërkesa me postë drejtuar Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, pasi ishin njohur me projekt aktet nëpërmjet faqes zyrtare të MAS. Nga konsultimet publike të kryera, më së shumti kemi marrë

komente/sugjerime nga RENJKP dhe takimet e realizuara. Nisur nga ky fakt, këto metoda konsultimi rezultojnë të jetë metoda më efikase.

2.2.2. Cila metodë konsultimi gjeneroi numrin më të madh të komenteve?

Metoda që gjeneroi numrin më të madh të aktorëve të përfshirë në procesin e konsultimit publik janë shkresat zyrtare dhe posta elektronike.

2.2.3. A organizoi institucioni konsultime paraprake në fazat e hershme të hartimit? Nëse po, në sa raste?

Në fazat e hershme të hartimit të projekt akteve, grupet e punës realizojnë edhe identifikimin e subjekteve që preken nga zbatimi i projekt aktit duke realizuar edhe takime me to për të parë nevojat e tyre.

Ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë” është hartuar nga grupi i punës, ku në grupin e punës ka pasur një pjesëmarrje të gjerë duke qenë se ka pasur përfaqësues edhe nga Konferenca e Rektorëve dhe Akademia e Shkencave.

Vendimi nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar”” është hartuar nga grupi i punës, i ngritur në Ministrinë e Arsimit dhe Sportit, në të cilin ka patur përfaqësues nga Komiteti Olimpik Kombëtar Shqiptar, Federata Shqiptare e Futbollit, Federata Shqiptare e Atletikës dhe Organizata Sportive e Olimpikut Special Shqiptar.

2.3. Kohëzgjatja e konsultimeve

2.3.1. Sa konsultime ishin të hapura për 20 ditë pune siç kërkohet nga ligji? Cila ishte periudha më e gjatë apo më e shkurtër e kohëzgjatjes së konsultimeve?

Ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, u publikua për konsultim në faqen e RENJKP nga data 4.7.2023 deri më 1.8.2023, por duke qenë se projektligji, pësoi disa ndryshime është ripublikuar për konsultim publik në regjistrin elektronik të njoftimeve dhe konsultimeve publike nga data 26.3.2024 deri më 25.4.2024, duke respektuar afatin ligjor prej 20 ditë pune. Po ashtu janë zhvilluar takimet konsultative me grupet e interesit gjatë vitit 2023.

Vendimi nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar”” u publikua për konsultim në faqen e RENJKP në datat 19.6.2024-17.7.2024 duke respektuar afatin ligjor prej 20 ditë pune. Po ashtu, janë zhvilluar takimet konsultative me grupet e interesit në muajin qershor të vitit 2024.

2.3.2. Cila ishte kohëzgjatja mesatare e konsultimit?

Kohëzgjatja mesatare e konsultimit publik është përgjithësisht ajo e përcaktuar nga ligji nr. 146/2014 për “Njoftimin dhe Konsultimin Publik”, 20 ditë pune.

2.3.3. A është përmirësuar situata në krahasim me vitet e kaluara?

Procesi, krahasuar me vitin e mëparshëm është përmirësuar, lidhur me diversifikimin e mjeteve të përdorura për konsultim dhe numrin e sugjerimeve të marra nga publiku ku kryesisht, sugjerime përcjellin institucionet e interesuara.

2.4. Palët e interesuara të përfshira

2.4.1 Sa aktorë të jashtëm, jo-qeveritarë morën pjesë për hartimin e akteve si anëtarë të caktuar të grupeve të punës/organeve këshillimore në vitin e caktuar?

Në grupin e punës për hartimin e projekt akteve ka pasur përfaqësues të jashtëm, jo-qeveritarë, konkretisht për secilin prej akteve si vijon:

1. Ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, ka pasur 5 përfaqësues nga të cilët 3 përfaqësues të institucioneve të arsimit të lartë si pjesë e Konferencës së Rektorëve dhe 2 nga Akademia e Shkencave.
2. Vendim nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar”” ka pasur nga një përfaqësues të Komitetit Olimpik Kombëtar Shqiptar, Federatës Shqiptare të Futbollit, Federatës Shqiptare të Atletikës dhe Organizatën Sportive të Olimpikut Special Shqiptar.

2.4.2 Cila ishte struktura e anëtarëve të jashtëm të grupeve të punës (ekspertë individualë, OSHK, kompani, etj.)

Anëtarët e jashtëm të caktuar në grupin e punës, janë përfaqësues të subjekteve të organizuara si organizata jofitimprurëse në rastin e vendimit nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar”” dhe për ligjin nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, përfaqësues të institucioneve që gëzojnë autonomi sipas kuadrit ligjor në fuqi.

2.4.3 Sa palë të interesuara morën pjesë/dhanë komente në konsultimet e hapura të realizuara për projekt-aktet në vitin e caktuar?

Për të gjitha projekt aktet e konsultuara rezulton se morën pjesë në total 21 aktorë, nga të cilët dhanë komente 9 aktorë për të gjitha projekt aktet.

2.4.4 Cila ishte struktura e kontribuuesve në konsultimet publike, sa persona, sa persona juridikë (ndërmarrje, shoqata, etj.)?

Kontribuuesit kanë qenë persona fizikë dhe organizata jo fitimprurëse.

2.4.5 A është përmirësuar situata në krahasim me vitet e kaluara?

Numri i pjesëmarrësve ka qenë më i ulët, por sugjerimet e marra kanë qenë më të shumta dhe përgjithësisht pjesëmarrja nxitet prej takimeve konsultative që organizon institucioni. Përcjellja e sugjerimeve është bërë kryesisht nga organizma që janë të përfshirë në zbatimin e projekt aktit, të ftuar në takime.

2.5. Rekomandimet dhe komentet e marra

2.5.1. Sa është numri i rekomandimeve dhe komenteve të marra gjithsej dhe mesatarja për çdo konsultim?

Në konsultimin e realizuar për të gjitha projekt aktet janë marrë në total 54 rekomandime. Duke qenë se numri i akteve të konsultuara ka qenë 2 mesatarja është 27 sugjerime për projekt akt. Numrin më të madh të sugjerimeve e ka pasur ligji nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, me 46 të tilla.

2.5.2. Sa prej tyre u pranuan, u pranuan pjesërisht ose u refuzuan?

Për ligjin nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, ka pasur në total 46 komente, nga të cilat 5 janë pranuar plotësisht, 5 janë pranuar pjesërisht dhe 36 komente janë refuzuar.

Për vendimin nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar”” ka patur në total 8 komente, nga të cilat, të gjitha janë refuzuar.

2.5.3. Cila është tendenca nëse krahasohet me vitet e kaluara?

Në krahasim me vitin 2023 ka patur numër më të lartë sugjerimesh, por sërish përfshirja e grupeve të interesit mbetet e ulët dhe përgjithësisht nxitet nga institucioni nëpërmjet takimeve të zhvilluara.

2.5.4. Sa raporte të VNR-së janë ndryshuar/përditësuar në bazë të informacionit/të dhënave të marra gjatë konsultimit publik?

Me raport VNR janë shoqëruar të dy aktet dhe nga sugjerimet e përcjella të cilat janë marrë në konsideratë, nuk janë të tilla që të kërkojnë ndryshime në raportet e VNR.

2.6. Raportet mbi rezultatet e konsultimit

2.6.1. Sa raporte konsultimi publikoi institucioni?

Ministria e Arsimit dhe Sportit ka publikuar dy raporte individuale të konsultimit publik, për të dy aktet përkatësisht për ligjin nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë” dhe vendimin nr. 800, datë 26.12.2024 “Për propozimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 79/2017 “Për sportin”, i ndryshuar””.

2.6.2. Nëse disa nuk u publikuan, cilat janë arsyet?

Të gjitha raportet individuale të konsultimit publik janë publikuar.

2.7. Vetëvlerësimi i institucionit në lidhje me Indeksin e cilësisë së performancës institucionale në përputhje me kërkesat e ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik

Si konkluzion konstatojmë se procesi i konsultimit publik referuar të gjitha akteve është mesatarisht 8 pikë nga 8 të mundshme, kjo për shkak të konsultimit të të gjithë projekt akteve që kanë detyrimin e konsultimit publik.

3. Sfidat dhe mundësitë për të ardhmen (Cilat janë sfidat kryesore në organizimin dhe zbatimin e konsultimeve në ministri dhe si duhet dhe do të adresohen ato në periudhën tjetër të raportimit?)

Sfida kryesore mbetet nxitja e publikut për të rritur pjesëmarrjen në proceset e konsultimit publik. Për të bërë të mundur rritjen e pjesëmarrjes së publikut, nëpërmjet dhënies së mendimeve/sugjerimeve kërkohet angazhimi i të gjitha institucioneve shtetërore, të përfshira në procesin e konsultimit.

Me qëllim përmirësimin e cilësisë së procesit, sugjerohet ndërgjegjësimi edhe më tepër, përmes informimit më aktiv të publikut për përfshirjen në procesin e konsultimit publik, në përshtatje me zhvillimet më të fundit të mjeteve të informacionit.

Në përfundim mund të themi që procesi i konsultimit publik, pavarësisht se është një praktikë që ndiqet prej kohësh tashmë që paraqet sfida të ndryshme, që lidhen herë me kulturën apo interesin e publikut në pjesëmarrjen e procesit të konsultimit publik, herë me natyrën e aktit.